

Zbornica davčnih svetovalcev Slovenije

Gospodarska zbornica Slovenije

Zbornica računovodskih servisov Slovenije

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije

Ministrstvo za finance

Župančičeva 3

1000 Ljubljana

Ljubljana, 2.4.2015

Zakon o potrjevanju računov – skupne pripombe

Spoštovani!

Zgoraj navedene zbornice smo v okviru zbornične koordinacije zbrale pripombe in predloge na predlog Zakona o potrjevanju računov, o katerih smo dosegli skupno soglasje in Vam jih pošiljamo v tem dokumentu. Zbornice si pridržujejo pravico, da po svoji presoji dodatno posredujejo svoje pripombe in predloge na predlog Zakona o potrjevanju računov, glede katerih ni bilo med zbornicami zaradi različnih pogledov doseženega soglasja, neposredno na Ministrstvo za finance.

S spoštovanjem,

Za:

Zbornica davčnih svetovalcev Slovenije – Simona Štravs, predsednica

Gospodarska zbornica Slovenije – Alenka Avberšek, izvršna direktorica za zakonodajo in politike

Zbornica računovodskih servisov Slovenije – Aleksander Štefanac, predsednik

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije – Cvetko Zupančič, predsednik

PRIPOMBE PO ČLENIH

Glede imena zakona

Predlagamo naslednja imena zakona:

- Zakon o davčnem potrjevanju gotovinskih računov;
- Zakon o davčnem potrjevanju računov pri gotovinskem poslovanju;
- Zakon o davčnih blagajnah

Ad. 1. člen:

»Za davčne namene pri gotovinskem poslovanju«...

Potrebno natančneje opredeliti gotovinsko poslovanje v smislu, ali gre za gotovinsko plačilo blaga in storitev oz. ali gre za gotovinski/denarni tok (npr. dobava električne energije, kjer so računi izdani prej in bodo v celoti ali deloma plačani z gotovino na blagajni izdajatelja računa).

Ad 2. člen:

K 3. točki 2. člena:

V praksi se pojavljajo vprašanja, kako bo zakon vplival na dosedanje poslovanje v primerih izdajanja dobavnic – ali je tukaj potrebno potrjevati že posamezne dobavnice sproti, ali je dovolj, da se ob izdaji zbirnega računa potrdi le ta? Prav tako ni jasno, kako se obravnavajo avansi? V izogib nejasnostim zato predlagamo, da se v 4. točki 2. člena bolj jasno definira, kaj zajema definicija »računi pri gotovinskem poslovanju« za namene tega zakona.

K 5. točki 2. člena:

Peta točka 2. člena predloga zakona definira »poslovni prostor« za namene tega zakona. Glede na to, da veliko število zavezancev izvaja svojo dejavnost od vrat do vrat oziroma preko spletne prodaje menimo, da je potrebno v 5. točki 2. člena predloga zakona predvideti, kaj se šteje za poslovni prostor v zgoraj navedenih primerih.

Ad 3. člen:

Predlagamo, da se 2. točka 2. odstavka 3. člena dopolni tako, da se glasi:

»2. Prodaja preko avtomatov oz. kjer on-line povezava iz tehničnih razlogov ni mogoča.«

Zajeti so vsi zavezanci v skladu s 1. In 2. odst. 31. člena ZDavP-2 (UPB4), v kolikor so ti dolžni voditi poslovne knjige in evidence in izstavljajo račune za blago in storitve v skladu z DDV zakonodajo ter poslujejo z gotovino. Zajeta so tudi kmečka gospodinjstva, v kolikor imajo registrirano dopolnilno dejavnost oz. so zavezanci za izdajo računov v skladu z DDV zakonodajo. Izvzeta (generalno) je le dobava blaga na krovu zrakoplova med letom in prodaja preko avtomatov (to je bilo nekako izpostavljeno tudi na koalicijskem sestanku). Predlagamo še izvzem v primerih internetne prodaje (vključno s prodajo na daljavo – Ecommerce). Takšen izvzem poznajo primeroma na Švedskem. S tem imajo določeni zavezanci na Hrvaškem težave in internetne prodaje ne uvedejo (primerljivo bi lahko problem v Sloveniji nastal npr. pri tujih zavezancih, ki so le zavezanci za DDV v Sloveniji in podatke poročajo le 1x mesečno v excelu za namen priprave DDV obračuna v Sloveniji, saj knjige vodijo v tujini; dodatno se problem pojavi tudi, ko se vračilo blaga izvede slovenskemu rezidentu – povezani osebi, ki kupcu vrne gotovino, izvajalec dobav blaga na daljavo pa je nerezident – zavezanec za DDV v Sloveniji). Tu sicer ne vidimo nobenega problema, če vsa prodaja poteka preko TRR ali kartic, vendar pri vračilih blaga so običajna tudi izplačila v gotovini in svobodne podjetniške pobude tu ne bi smeli omejevati (kajti v nasprotnem primeru bi se morala vsa vračila izvesti na TRR; v praksi pa je tako, da lahko kupec blago vrne tudi v zbirni center in mu prodajalci ob vračilu blaga vrnejo gotovino).

* * *

V prvem odstavku 3. člena predloga zakona o potrjevanju računov je določeno, da so zavezanci za izvajanje postopka potrjevanja računov osebe, ki so dolžne voditi poslovne knjige in evidence, ki morajo izdati račun za dobavo blaga ali storitev za plačilo z gotovino.

V drugem odstavku 3. člena predloga ZPR je določeno, da se ne glede na prvi odstavek 3. člena ZPR za zavezanca ne šteje dobavitelj v dejavnostih dobave blaga na krovu zrakoplova med letom in prodaja storitev preko avtomatov.

Če je namen predlagatelja ZPR, da se iz obveznosti za izvajanje postopka potrjevanja računov izvzamejo vse dobave za katere po določbi 143. člena PZDDV-1 ni potrebno izdati računa (kot izhaja iz obrazložitve k 3. členu ZPR), predlagamo, da se to v zakon bolj nedvomno zapiše.

PZDDV-1 v 143. členu določa, da obveznost izdajanja računov (za namene izvajanja ZDDV-1) nima:

- oseba iz drugega odstavka 94. člena ZDDV-1 (izvajanje osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, če dohodek kmečkega gospodinjstva ne presega 7.500 EUR);
- prodaja vozovnic, kart in žetonov v potniškem prometu (vlak, avtobus, žičnice); znamk, kolekov, vrednotnic in obrazcev v poštnem prometu; vplačil za udeležbo v igrah na srečo, če se te izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo; periodičnega tiska; na prodajo

iz avtomatov; na prodajo kartic s kodo za polnjenje predplačniških sistemov mobilnih operaterjev iz bankomatov, GSM-omrežja ter interneta; na prodajo žetonov iz menjalnih avtomatov in promet storitev na teletočkah;

- oproščene finančne storitve iz 4. točke 44. člena ZDDV-1, za katere se dokumenti izdajajo množično, če so opravljene na ozemlju Republike Slovenije ali se opravijo zunaj Unije, če davčni zavezanec prejemniku oziroma naročniku storitev za opravljene oproščene finančne storitve iz prejšnjega stavka izda drug dokument (obračun, instrument plačilnega prometa, izpisek, obvestilo ...), iz katerega mora biti razvidna višina zaračunane storitve in navedba, da DDV ni obračunan v skladu z ustrezno točko 44. člena ZDDV-1.)

Po našem mnenju »prodaja iz avtomatov« iz 143. člena PZDDV-1 vključuje tako prodajo blaga iz avtomatov, kot tudi prodajo storitev iz avtomatov. Enako menimo, da izhaja iz ZDDV-1 s komentarjem (avtoric M. Vraničar, N. Beč, GV Založba, 2007, str. 624), kjer je navedeno, da ni treba izdajati računov tudi v naslednjem primeru »prodaja prek avtomatov, pri čemer pravilnik ne loči med prodajo blaga (na primer nakup osvežilne pijače prek avtomata) in storitev (na primer plačilo parkirnine prek avtomata)«.

K prvemu odstavku 3. člena:

V izogib nejasnostim in različnim razlagam predlagamo, da se v prvem odstavku 3. člena predloga zakona natančno navede, kdo je zavezanec po tem zakonu. Sklicevanje na druge zakone, v tem primeru na Zakon o davčnem postopku, je po našem mnenju presplošno, saj so tudi ostale definicije v zakonu določene specifično le za potrebe tega zakona. S tem se veča tudi pravna predvidljivost, še posebej, če se spreminja zakonodaja na katero se sklicuje predmetni zakon. V praksi bi to lahko povzročilo dodatne težave, na primer, če bi se spremenila določila Zakona o davčnem postopku tako, da z vidika predmetnega zakona ne bi bilo mogoče izvajanje.

K 2. točki drugega odstavka 3. člena:

Predlagamo, da se 2. točka drugega odstavka 3. člena predloga zakona dopolni tako, da se glasi:

»3. člen

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za zavezanca ne šteje dobavitelj v naslednjih dejavnostih:

1. dobava blaga na krovu zrakoplova med letom;

2. prodaja blaga in storitev preko avtomatov.«

Obrazložitev:

Predlog zakona predvideva, da je zavezanec za izvajanje postopka potrjevanja računov vsaka oseba iz 1. in 2. odstavka 31. člena Zakona o davčnem postopku, ki mora izdati račun za dobavo blaga in storitev za plačilo z gotovino. Predlog zakona kot generalno izjemo v 2. odstavku 3. člena predloga zakona določa dobavo blaga na krovu letala med letom ter prodajo storitev preko

avtomatov. Ob tem opozarjamo na neskladje v 2. točki 2. odstavka 3. člena predloga zakona, ki se nanaša na prodajo »storitev preko avtomatov«. Glede na to, da je v nadaljevanju predloga zakona uporabljen termin »prodaja blaga in storitev preko avtomatov« (na primer v 5. točki 7. člena predloga zakona) predlagamo, da se 2. točka 2. odstavka 3. člena predloga zakona ustrezno dopolni.

Ob navedenih izjemah se nam zastavlja tudi vprašanje izvedljivosti predlaganega načina potrjevanja računov v primeru spletne prodaje (Ecommerce), saj je potrebno upoštevati specifične takšnega načina prodaje blaga. Podjetja namreč v večini primerov sama ne zagotavljajo dostave blaga, temveč to zanje izvajajo pogodbeni izvajalci, ki lahko blago le dostavijo ali pa obenem prevzamejo tudi plačilo za blago v gotovini v imenu in za račun spletnega prodajalca. Ob tem se nam zastavlja vprašanje, kakšen postopek potrjevanja računov je predviden v teh primerih. Izpostavljamo primere tujih zavezancev, ki so zavezanci za DDV v Sloveniji in glede na to, da svoje poslovne knjige vodijo v tujini, zato ustrezne podatke poročajo le enkrat mesečno za namen priprave DDV obračuna v Sloveniji. Pri spletni prodaji je potrebno tudi upoštevati, da so zaradi specifične zakonske ureditve v Zakonu o varstvu potrošnikov v primerih vračila blaga (rok je 14 dni) možna tudi izplačila kupnine potrošniku v gotovini predvsem v primerih, ko potrošnik vrne blago neposredno v zbirni center, zato se dodatno zastavlja tudi vprašanje potrjevanja računov v teh primerih. V kolikor bi zakon obveljal tudi v teh primerih, bo potrebno najti ustrezne tehnične rešitve in spremljati le končne račune, ko pride do avtorizacije plačil, kajti kupec ima možnost deloma ali v celoti blago tudi zavrniti (najprej preko spleta odda naročilo, ki ga plača s kreditno kartico in ponudnik tozadevno rezervira sredstva na računu, do avtorizacije pa pride komaj ob prevzemu). Glede na zgoraj navedena odprta vprašanja in dileme predlagamo, da se dodatno prouči možnost izvajanja zakona pri spletni prodaji oziroma po švedskem vzoru izvzetja spletne prodaje iz tega zakona.

Ad 4. člen (tudi v povezavi z 8. členom):

Menimo, da bi moralo MF obrazložiti, kateri certifikati za elektronsko podpisovanje so ustrezni (v povezavi s 6. in 7. členom) oz. jih predpisati (problem pri obstoječih certifikatih, npr. pri Halcomu – certifikat se veže centralno, problem vezave na posamezno blagajno)

Pri posredovanju podatkov o poslovnih prostorih je potrebno predvideti sistemsko rešitev, ki na Hrvaškem obstaja. Dodati je potrebno možnost posredovanja podatkov o elektronski napravi za izdajo računov (o blagajni), kar je uzakonjeno tudi na Hrvaškem (v smislu posredovanja podatka o poslovnem prostoru ali blagajni).

Predlog zakona v petem odstavku 4. člena predpisuje, da mora zavezanec pred začetkom izdaje računov pri gotovinskem poslovanju davčnemu organu posredovati podatke o vseh poslovnih prostorih, v katerih izdaja račune pri gotovinskem poslovanju. Opozarjamo, da je potrebno v zakonu oziroma podzakonskem predpisu predvideti tehnične rešitve v primerih zaprtja določenih poslovnih enot (filial) oziroma odpiranja novih ter določiti primeren časovni rok za podjetja, v

katerem morajo javiti vse spremembe obstoječega stanja. Trenutno zakon ne predvideva posebnega roka za podjetja, kar lahko predstavlja težave v praksi.

Način posredovanja podatkov sicer predpiše minister, pristojen za finance (v skladu z 21. členom tega zakona), a vseeno se nam zdi sporno naslednje: še pred začetkom izdaje računov je potrebno FURS posredovati podatke o poslovnih prostorih...nikjer ni zapisano nič v smislu prehodnih določb, kaj to pomeni ob uvedbi zakona in kasneje tudi ob zaprtju enot ipd. (ni predviden rok za zamik... npr. sporočiti v 2 dneh po zaprtju enote ipd.) Najti je potrebno sistemsko/tehnično rešitev, ki na Hrvaškem tudi obstaja, za avtomatsko javljanje zaprtih oz. novih filial... (razen to, da more biti to potemtakem zagotovljeno pred uvedbo zakona 1.10.2015). Predpisano je tudi, da zavezanec predloži v zvezi z dodelitvijo oznak interni akt v postopku nadzora (kaj pa če tega nima...?) Manjši zavezanci internih aktov tozadevno več ali manj nimajo. Lahko bi bilo zapisano drugače (kot je to že običajno), da npr. poda obrazložitev s seznamom oznak.

Ad 5. člen:

Menimo, da bi bilo potrebno v prvem členu zakona zapisati, kaj pomeni zaščitna oznaka iz 5. tč. Prvega odstavka 5. člena.

* * *

Opozarjamo tudi na problem nadzora in izvedbe v zvezi z javljanjem davčne številke blagajnika. Učinkovit nadzor (npr. o dejansko zaposlenih osebah na blagajniških mestih) bo končno možen komaj pri izvajalcih, ki pa lahko zagotovijo podatke o zaposlenih blagajnikih in njihovih davčnih številkah tudi drugače na kraju samem (iz kadrovskega sistema, ki pa je običajno ločen od blagajniškega sistema). Povezava omenjenih sistemom lahko pomeni dodatno finančno breme in potrebno daljše obdobje za razvoj programov z vgraditvijo ustreznih vmesnikov med omenjenimi sistemi (npr. pri večjih sistemih najmanj 3 do 6 mesecev za razvoj).

* * *

K prvemu odstavku 5. člena:

Glede na določilo 5. člena predloga zakona bo račun, ki ga bo zavezanec izdal kupcu poleg podatkov, ki so določeni z drugimi predpisi na področju DDV, moral vsebovati tudi oznako fizične osebe, ki izda račun z uporabo elektronske naprave za izdajo računov (izjema je predvidena za primere izdaje računov preko samopostrežnih plačilnih naprav hitre blagajne). Zavezanec bo moral zagotoviti, da se bo oznaka fizične osebe, ki izda račun, povezala z davčno številko te osebe, ta podatek pa se bo posredoval davčnemu organu. Opozarjamo, da zagotavljanje zahtev iz drugega odstavka 5. člena predloga zakona za podjetja predstavlja veliko tehnično in organizacijsko prilagoditev, saj bodo morala ustrezno razviti oziroma nadgraditi obstoječe IT

programe za vzpostavitev povezav med kadrovskimi evidencami in blagajniškimi sistemi. Podjetja bodo morala tako že vnaprej vnesti v informacijski sistem podatke o blagajnikih za določen dan (običajno vsaj en dan prej, saj se uparjevanje podatkov izvaja ponoči). Ob tem se nam zastavlja vprašanje, kako zagotoviti ustrezno oznako fizične osebe, ki izda račun v primerih nenapovedanih odsotnosti zaposlenih (bolniške). V praksi se pojavljajo tudi primeri stornacij računov, ki jih ne izvaja blagajnik po posameznih prodajnih mestih ampak se ta operacija izvaja na primer na sedežu podjetja in jo izvede računovodstvo. Ali je v teh primerih potrebno navajanje oznake računovodje na računu ter posredovanje njegove davčne številke davčnemu organu ali zadošča navajanje davčne številke zavezanca? (kot je to predvideno v primerih iz tretjega odstavka 5. člena predloga zakona).

K četrtemu odstavku 5. člena:

Ne glede na to, da zavezanec sam v svojem internem aktu določi pravila za dodeljevanje zaporednih števil računov, se nam zastavlja vprašanje ali mora biti številčenje računov izvedeno iz numeričnih števil ali pa je lahko zaporedno številčenje računov sestavljeno iz kombinacije numeričnih in drugih znakov? V praksi imajo trenutno namreč podjetja različne načine in kombinacije številčenja računov. Prav tako prosimo za pojasnilo v povezavi z določbo 13. člena predloga zakona in sicer ali se lahko računi številčijo od začetka po preteku 30 dnevnega obdobja od izstavitve računa? Pred začetkom izvajanja predpisanega načina potrjevanja računov bodo podjetja morala v skladu z 6. odstavkom 5. člena predloga zakona pripraviti oziroma dopolniti svoje interne akte, ki jih mora zavezanec na zahtevo davčnega organa predložiti v postopku nadzora. Predvsem mala in srednje velika podjetja trenutno sploh nimajo posebnih internih aktov, ki bi opredeljevali navedene obveznosti, ostala podjetja pa bodo morala ustrezno dopolniti svoje akte. **Glede na navedeno poudarjamo, da podjetja za vzpostavitev ustreznih sistemov potrebujejo vsaj 6-mesečno prehodno obdobje za prilagoditev na nov sistem poslovanja, zato predlagamo, da se uporaba zakona prestavi na 1. 1. 2016 oziroma na dan po izteku 6 – mesečnega prehodnega obdobja od sprejema zadnjega podzakonskega predpisa.**

* * *

V zvezi z oznako fizične osebe, ki izda račun ter davčno št.: za velike sisteme bo to pomenilo dodatno breme pri razvoju programov, kajti blagajniški programi so običajno ločeni od kadrovskih programov in bo potrebno pri razvoju narediti tudi vmesnik med dvema programoma, kar pomeni, da je časovnica glede možnosti razvoja programa v času od konca julija in avgusta ter septembra prekratka. Poleg tega to povzroča večje stroške in dodatno administrativno breme za zavezanca. Dela na črno pa brez hkratnih kontrol na terenu s tem ukrepom ne bo možno odpraviti oz. lahko pri večjih sistemih (pa tudi majhnih) že sedaj na podlagi oznake blagajnika točno preverijo, ali gre za prijavljenega zaposlenega/študenta. Predlagatelj naj razmisli o možnosti, da se davčne številke zaposlenih/študentov zagotovijo ob samem pregledu na licu mesta.

K petemu odstavku 5. člena:

Sporno je tudi naslednje določilo:

»Zaporedne številke računov iz 1. točke četrtega odstavka tega člena si vsako poslovno leto sledijo v neprekinjenem številčnem zaporedju,...«

Zaporedne številke naj si sledijo v neprekinjenem zaporedju, vendar bi bilo tekst potrebno preoblikovati, kajti pri večjih sistemih je števec 1 do 99999. Ko se pride do končne številke, se števec znova obrne na 1 in zaporedje znova začne teči od začetka. Posledično bi se člen lahko glasil le:

»Zaporedne številke računov iz 1. točke četrtega odstavka tega člena si sledijo v neprekinjenem številčnem zaporedju, ...«

Glede na to, da bo v skladu s predlogoma predmetnega zakona preverjanje računov, ki bodo potrjeni s strani finančne uprave, s strani zavezancev možno le 30 dni po izdaji, predmetna sprememba za zakonodajalca ne bi smela biti sporna, razen v kolikor zaradi tehnične podpore potrjevanja računov sprememba ne bi bila možna.

Ad 6. člen:

Opozarjamo na problem procesiranja podatkov za FURS, še posebej, če bo potrebno javljati tudi davčne številke fizičnih oseb (daljši čas – povezava tudi s podsistemom). Menimo, da lahko procesiranje na splošno traja največ 2 milisekundi in ne do 2 sekundi.

Navajanje imena in priimka (na računu; oz. ustrezne oznake blagajnika) ter davčne številke fizične osebe, ki je izstavila račun (v ozadju), lahko za večje zavezance pomeni dalj časa pri razvoju opreme za procesiranje podatkov za FURS, kajti v teh primerih je potrebna povezava z kadrovskimi sistemi, ki so ločeni od blagajniških sistemov in je razvoj programske opreme zahtevnejši. Predvideno je, da bo vsebina in način predpisana s strani ministra do 1.7.2015, vendar bo razvoj v poletnih mesecih (med dopusti) otežen, v kolikor bo začetek veljave zakona res 1.10.2015, zato predlagamo zamik izvajanja zakona kot sledi iz pripombe k 5. členu.

2. odst/9.točka: davčna št. oz. ID za DDV kupca (v EU se teži k administrativnim poenostavitvam, pri nas pa zaostritev? Na MF je sicer bilo pojasnjeno, da to velja le-tam, kjer je v skladu z ZDDV-1 nujno, da je ID za DDV naveden); posledično predlagamo, da bi se navajanje ID za DDV številke izpustilo, saj bi lahko prineslo to dodatno administrativno obremenitev pri razvoju programske opreme za posamezne zavezance (pri izdaji računov na numeričnih blagajnah vpisi ID za DDV ter naslovov zavezancev niso možni in morajo zavezanci račune izstavljati ločeno na informacijskih pulstih/v pisarnah/na sedežu družb); izpustitev ID za DDV številke bi prineslo administrativno

poenostavitev pri razvoju programske opreme oz. poenostavitev po potrebi v vezi uparjanja številki izdanih računov na blagajnah in kasnejših prepisov istih računov.

* * *

V skladu s predlogom 6. člena zakona mora zavezanec davčnemu organu za namene dodelitve enkratne identifikacijske oznake računa, posredovati v skladu s tem členom določene podatke. V praksi se pojavljajo tudi primeri, ko se na enem izdanem računu pojavita kot izdajatelja dva davčna zavezanca (običajno je to v primerih franšiznih enot). Kupec tako dobi en račun s specifikacijo prometa po davčnih stopnjah za oba izdajatelja računa, kar posledično pomeni, da se bo davčnemu organu posredovalo preko elektronske povezave le en račun. Ob tem se nam zastavljajo sledeča vprašanja: ali bo v takem primeru račun dobil le enkratno identifikacijsko oznako računa, ki se bo uporabila pri obeh davčnih zavezancih, ali je možno na takih računih prikazati zaščitni oznaki obeh izdajateljev računa oziroma ali bo tak način izdaje računov po novem sploh možen? Ker je v praksi veliko število podjetij, ki poslujejo na navedeni način vas vljudno prosimo za pojasnila k navedenim vprašanjem oziroma ustrezno dopolnitev tega člena.

Ad 7. člen:

V zvezi s 1. stavkom petega odstavka 7. člena glejte tudi pripombe Ad 1 in Ad 2.

Opozarjamo na kontradiktoren zapis, da je potrebno račune izstavljati tudi v primerih dobave blaga ali storitev v dejavnostih iz drugega odstavka 3. člena (torej tudi pri izjemah).

Predlagamo, da se peti odstavek 7. člena dopolni tako, da se glasi:

» (5) Zavezanec mora za dobavo blaga ali storitev izdati račun najkasneje ob prejemu plačila z gotovino. Navedeni rok izdaje računa velja tudi v primerih dobave blaga ali storitev iz dejavnosti iz 1. točke 2. odstavka 3. člena tega zakona.«

Obrazložitev:

V petem odstavku 7. člena predloga zakona je navedeno, da morajo zavezanci za dobavo blaga ali storitev izdati račun najkasneje ob prejemu plačila z gotovino. Navedeni rok izdaje računa pa velja tudi v primerih dobave blaga ali storitev v dejavnostih navedenih v drugem odstavku 3. člena predloga zakona. Po našem mnenju je navedena določba v neskladju z določbami zakona o davku na dodano vrednost (ZDDV-1) ter Pravilnika o izvajanju zakona o davku na dodano vrednost, ki določata izjeme od splošne obveznosti izdaje računa. Med izjeme, kjer izdaja računa ni obvezna, namreč spadajo tudi avtomati. Navedeno potrjujejo tudi navedbe podane k obrazložitvi 3. člena predloga zakona, zato predlagamo, da se peti odstavek 7. člena dopolni tako kot predlagamo.

* * *

V petem odstavku 7. člena ZPR je navedeno, da mora zavezanec za opravljeno dobavo blaga ali storitev izdati račun ob prejemu plačila z gotovino. V naslednjem stavku je navedeno, da »navedeni rok izdaje računa velja tudi v primerih dobave blaga ali storitev v dejavnostih iz drugega odstavka 3. člena«.

Glede na to, da so dejavnosti iz drugega odstavka 3. člena ZPR izvzete iz obveznosti za izvajanje postopka potrjevanja računov menimo, da je ta določba nejasna, saj ni jasno ali morajo osebe, ki opravljajo dejavnost iz drugega odstavka 3. člena upoštevati tudi 4. do 7. člen ZPR (če morajo izdati račun ali mora ta račun izpolnjevati vse zahteve iz 4. do 7. člena ZPR ali samo določene zahteve).

Ad 8. člen:

Predlagamo, da se v nazivu 8. člena besedilo dopolni z besedilom »in elektronskih napravah za izdajo računov« (oz. blagajnah)« in se smiselno dopolni tudi besedilo v 1. odstavku predmetnega člena.

Osmi člen opredeljuje posredovanje podatkov o poslovnih prostorih zavezanca še pred prvim potrjevanjem računov. V skladu s tem členom davčni organ zavezancu posreduje potrdilo o prejemu podatkov preko vzpostavljenе elektronske povezave oziroma o njegovi zavrnitvi. Predvidevamo, da bo vsaj v začetni fazi posredovanja podatkov v skladu z 8. členom lahko prihajalo do zavrnitve sprejema podatkov s strani davčnega organa. Zato predlagamo, da se v predlogu zakona bolj podrobno navede kako, na kakšen način in v kakšnem časovnem obdobju mora davčni organ sprocesirati sporočilo o zavrnitvi. Z namenom čim bolj nemotenega izvajanja obveznosti po tem členu predlagamo, da se zagotovi možnost posredovanja podatkov s strani podjetij še pred začetkom izvajanja zakona.

* * *

Posredovanje podatkov je predvideno preko elektronske povezave pred prvim posredovanjem podatkov o računu, s tem da v skladu s petim odstavkom davčni organ zavezancu posreduje potrdilo o sprejemu podatkov oz. lahko v skladu s šestim odstavkom posreduje sporočilo o zavrnitvi sprejema... Predlog zakona ne predvideva, kako in na kakšen način in v kolikšnem času je dolžan organ sprocesirati takšno sporočilo (v kolikor je to možno elektronsko in takoj, sicer najbrž to ni problem, a vseeno bodo morali zavezanci napake v začetni fazi odpraviti in bi morale biti posredovanje potemtakem možno že pred uvedbo zakonodaje).

Ad 9. in 10. člen:

Opozarjamo na nejasno določbo, kdaj se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek.

V drugem odstavku 10. člena predlagamo, da se navede namesto »v 2 dneh od dneva« raje »v 48 urah od prenehanja delovanja«.

Tretji odstavek 9. člena:

»V kolikor se iz opravičljivih razlogov elektronska povezava ne more vzpostaviti v roku iz drugega odst. tega člena, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek, o predložitvi davčnega obračuna po poteku predpisanega roka.«

V zvezi z zgoraj navedenim besedilom opozarjamo na nejasnost - kaj ima to zveze s posredovanji računov in obvezo po naknadnem posredovanju računov v 2 dnevih po dnevu, ko je prišlo do izpada elektronske povezave? Najbrž gre za napako oziroma predlagamo, da MF obrazloži, kaj je s tem mišljeno.

* * *

Tretji odstavek 9. člena predloga zakona predvideva, da se v primeru, ko zavezanec iz opravičljivih razlogov ne more vzpostaviti elektronske povezave v roku dveh dni od dneva prekinitve povezave, smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja davčni postopek, o predložitvi davčnega obračuna po poteku predpisanega roka. **Glede na vsebino 9. člena predloga zakona se nam sklicevanje na zakon, ki ureja davčni postopek, ne zdi smiselno zato prosimo predlagatelja za podrobnejšo vsebinsko obrazložitev tega člena.** Smiselno enako pripombo podajamo tudi k tretjemu odstavku 10. člena predloga zakona.

Ad 11. člen:

Zavezanec, ki opravlja dejavnost na območju, na katerem ni mogoče vzpostaviti elektronske povezave (interneta) za izmenjavo podatkov z davčnim organom, lahko izdaja račune z uporabo elektronske naprave ali vezane knjige računov, dokler ni mogoča vzpostavitev elektronske povezave. Nezmožnost vzpostavitve elektronske povezave se dokazuje s potrdilom Agencije za komunikacijska omrežja in storitve RS (v nadaljevanju: AKOS). Z namenom neoviranega začetka izvajanja zakona predlagamo, da **se zagotovi pravočasno izdajanje potrdil s strani AKOS še pred začetkom izvajanja zakona in sicer vsaj 2 meseca pred začetkom uporabe zakona.** Nasprotnem primeru bomo lahko soočeni s podobno situacijo kot v primeru (ne)dostopnosti vezane knjige računov v začetku letošnjega leta.

* * *

Če ni možnosti internetne povezave, ima zavezanec možnost pridobiti potrdilo od Agencije za

komunikacijska omrežja...(potrebno je zagotoviti, da bo potemtakem predmetna agencija izstavljala potrdila še pred uvedbo zakona – vsaj 14 dni prej oz. v zakonu predvideti določeno prehodno obdobje po uveljavitvi oz. predvideti možnost potrdila s strani 2 operaterjev – kot je to možno primeroma na Hrvaškem).

Ad 12. člen:

Predlog zakona predvideva, da mora zavezanec v poslovnem prostoru na vsaki elektronski napravi oziroma na drugem mestu, ki je viden kupcu, objaviti obvestilo glede obveznosti izdaje računa ter izročitve računa kupcu. Ker bo navedena obveznost podjetjem povzročila dodatne administrativne ter stroškovne obremenitve predlagamo, da **se v zakonu predvidi možnost seznanjanja potrošnikov tudi v obliki skupnega obvestila v prostorih prodajalne** (na primer v obliki letaka, plakata na steni, itd...) oziroma, da se v prilogi k zakonu predvidi vzorec obvestila o računu ter navedenimi obveznostmi za kupce.

Ad 13. člen:

V skladu s 13. členom predloga zakona lahko imetniki računov z izpisano enkratno identifikacijsko oznako računa v roku 30 dni od dneva izdaje računa pri davčnem organu preverijo ali mu je bil račun posredovan. Glede na določbo tega člena prosimo za pojasnilo, ali bo možna preverba računa le v roku 30 dni po dnevu izdaje ali tudi kasneje.

Ad 14. člen:

Davčni organ ima v skladu z drugim odstavkom 14. člena predloga zakona v primeru ugotovljenih kršitev možnost izreka prepovedi opravljanja dejavnosti. Menimo, da gre **glede na podano kršitev za prekomeren in nesorazmeren ukrep s strani nadzornih organov**, saj za poslovni subjekt tudi kratkoročna prepoved opravljanja dejavnosti predstavlja velik izpad prihodkov, kar lahko povzroči celo stečaj podjetja. Predlagamo, da naj bodo za to predpisane kazni/globe.

Ad 16. in 17. člen:

V povezavi z osnutkom zakona davčnih blagajn iz leta 2011, ki je bil med-zbornično usklajen, so po sedanjem predlogu zakona predpisane bistveno višje kazni:

- za pravne osebe 2.000 do 50.000 EUR oz. do 75.000 EUR pri hujših prekrških po 17. členu tega zakona (po predlogu iz leta 2011 do 30.000 EUR max);
- za srednje in velike družbe od 5.000 EUR do 75.000 EUR oz. do 125.000 EUR pri hujših prekrških (po predlogu iz leta 2011 30.000 EUR max, ker ni bilo delitve po velikosti);
- za s.p. je od 1.500 do 25.000 EUR (10.000 EUR leta 2011) oz. 50.000 EUR pri hujših prekrških;
- in za odg. osebo 1.200 EUR do 10.000 EUR pri hujših prekrških (leta 2011 do 4.000 EUR max).

Ocenjujemo, da so predlagane globe glede na predvidene vrste kršitev **nesorazmerne in previsoke**. Torej gre za 2x ali celo 3x višje kazni od prej predvidenih ter dodatno globo v primeru prekrškov, ko je narava prekrška posebno huda.

Predlagamo, da Ministrstvo za finance pojasni, zakaj so v sedanjem predlogu zakona toliko višje kazni kot v predlogu iz leta 2011.

Ad 18. člen:

Predlagamo, da se 18. člen predloga zakona črta.

Obrazložitev:

Predlog zakona predvideva, da se v primerih, ko je narava prekrška še posebej huda zaradi storilčevega naklepa oziroma njegovega namena koristoljubnosti, lahko izreče še posebej visoka globa. Ob tem se nam zastavlja vprašanje, ali davčni organ glede na njegove pristojnosti sploh lahko presoja navedeni dokazni standard, to je naklep oziroma namen koristoljubnosti. V praksi se namreč pojavljajo težave že pri dokaznem standardu na primer suma storitve davčne utaje. Navedeni dokazni standard, kot tudi naklep, namreč v okviru davčne zakonodaje nista dorečena in sta stvar kazenskopravne zakonodaje. Prav tako se predlog zakona sklicuje na prekrške, katerih narava je posebej huda zaradi višine povzročene škode oziroma višine pridobljene protipravne premoženjske koristi, ki pa v členu nista definirani. Zato predlagamo, da se 18. člen predloga zakona v celoti črta, ker so že zgoraj predpisane kazni dovolj visoke.

Ad 19. in 20. člen:

Predvidevamo, da sta določili dodani iz razloga, , ker je po tem zakonu prekrškovni organ FURS, ki v skladu z 20. členom po pooblastilu izreče globo, ki je višja od najnižje predpisane globe. Menimo, da gre v danem primeru za problem pravne varnosti, ki bo dopuščal izrečene globe na podlagi subjektivne ocena inšpektorjev FURS. To določilo je presplošno in se nam zdi sporno, ker potemtakem isti organ oz. inšpektor lahko določi tudi najvišjo predpisano globo (npr. pri večjih in srednjih pravnih osebah do 125.000 EUR). Tu torej ne gre za neodvisno presojo in bo posledično

prihajalo zopet do kršitev človekovih pravic. Posledično menimo, da bi bilo potrebno kazni uskladiti z ZDavP-2 oz. se sklicevati na višino glob, predpisano po ZDavP-2 ter predpisati drugi organ za nadzor nad globami. Predlagamo, da se predlog zakona v tem delu sklicuje v celoti na Zakon o prekrških in naj nato kazni določa neodvisni organ.

Ad 22. člen:

Predlagamo, da se 22. člen predloga zakona spremeni tako, da se glasi:

»Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, potrjevanje računov pa je obvezno za račune, izdane od vključno 1. januarja 2016 oziroma po preteku 6 mesecev po uveljavitvi zadnjega podzakonskega predpisa.«

Obrazložitev:

Predvideno časovno obdobje 3 mesecev od sprejetja podzakonskega predpisa predvidoma 1.7.2015 do začetka uporabe zakona 1. 10. 2015 je po mnenju članstva TZS absolutno prekratko, saj se podjetja nanj ne bodo mogla ustrezno pripraviti ter preveriti delovanja vseh sistemov do predlaganega roka. Dodatne tehnične specifikacije, ki jih bo določal podzakonski predpis, bodo od podjetij zahtevale uvedbo, nadgradnjo oziroma spremembo že obstoječega informacijskega sistema (na primer potrebna vzpostavitev povezave med kadrovskimi evidencami ter blagajniškimi sistemi v podjetju), ustrezno testno obdobje in sicer minimalno 3 mesece ter pripravo oziroma dopolnitev internih aktov v podjetjih. Zato predlagamo, da se začetek uporabe zakona prestavi kot navedeno zgoraj.

Splošne pripombe, ki niso vezane na posamezen člen:

Dodatno v vezi olajšav/odbitka davka za zavezance:

Poudarjamo, da stroški, ki bodo nastali zavezancem, niso vedno investicija (npr. v primeru najema programske opreme, ERP-ov, lastnega razvoja programov), zato bi bila subvencija ustrežnejša rešitev.

Subvencija v višini 300 EUR za manjše zavezance – mikro in majhna podjetja; za srednja in velika podjetja 1000 eur? (problem popravka ZDDPO-2 in aplikacij pri ostalih predlogih, npr. pri odbitku davka in davčnih olajšavah).

* * *

Navedba MF (6.3 Presoja posledic za gospodarstvo) o ugodnostih, ki jih naj bi imelo gospodarstvo ob »nabavi« davčnih blagajn, ker bo uveljavljalo 40% investicijsko olajšavo in 50% amortizacijo, nima prave osnove. Upoštevati je potrebno, da danes IT podjetja uporabnikom, predvsem malim in mikro podjetjem, največkrat za uporabo ERP obračunavajo mesečno najemnino, tako da pri investicijskih olajšavah gospodarstvo ne bi čutilo posebnih ugodnosti.

Uvedba odbitka davka, z namenom povračila dela stroškov, je za nas tudi vprašljiva z vidika ekonomske upravičenosti. Potrebne bi bile spremembe zakonskih in podzakonskih aktov, spremembe informacijskega sistema države in spremembe informacijskih sistemov (ERP) v gospodarstvu. V kolikor je država pripravljena sodelovati pri delnem pokritju stroška gospodarstva pri uvedbi davčnih blagajn, naj to stori na cenejši način, na primer s plačilom subvencije.

* * *

Dodamo naj, da v zakonu nikjer ni predvidena ne davčna olajšava in ne odbitek davka (v skladu s predlogom ZDSS), ampak le običajna investicijska olajšava v višini 40% ter priznanje običajne amortizacijske stopnje.

Stimulacija davčnih zavezancev bi se izražala v dejstvu, da bi ob priznani davčni osnovi, na podlagi kriterijev (predlagamo obdavčljive transakcije), davčnim zavezancem ob ugotovljeni davčni osnovi priznali znižanje davčne obveznosti iz naslova davka od dohodkov pravnih oseb oz. akontacije dohodnine od dohodkov iz opravljanja dejavnosti za priznani znesek investiranja v programsko opremo ob uvedbi zakona (300/ 400/ 500 EUR oziroma več, kar je predmet presoje).

Na ta način:

- se ne spreminja metoda amortiziranja osnovnih sredstev za davčne namene;
- se ne spreminjajo določbe za investiranje v opremo;
- se ne posega v materialne in procesne zakone (ZDDPO-2, ZDoh-2 in ZDavP-2);
- v pravilniku o davčnem obračunu tako pravnih oseb kot tudi dohodkov iz dejavnosti bodo sicer posledično potrebne spremembe, ki pa so vezane tudi na spremembe drugih materialnih zakonov (npr. konec olajšav po »prekmurskem zakonu);
- vzdržujemo ukrep preprečevanja sive ekonomije.

Tako bi bilo smiselno uvesti odbitek davka za vse zavezance ob uvedbi zakona in tudi kasneje ob ustanovitvi novih podjetij in s tem davčnih zavezancev za neposredni davek, da dosegajo pozitivno davčno osnovo v prvem letu poslovanja (z namenom pospeševanja pozitivne osnove).

* * *

Pripominjamo, da dodatne analize na MF niso bile opravljene (v zvezi internetne pokritosti, a so tozadevno predvideli izjemo). Tudi »COST-BENEFIT« analiza po dejavnostih ni bila izvedena.

Prehodno obdobje prav tako zaenkrat ni zagotovljeno ter prav tako ne izdajanje določenih potrdil še pred uvedbo zakona. Glede na zaprosilo pristojnega Ministrstva, da pridobimo podatke o podatkih programske opremljenosti posameznih davčnih zavezancev po področjih in internetni povezavi, sporočamo, da je Obrtno podjetniška zbornica Slovenije izvedla anketo, ki pa zbornični koordinaciji ni bila predstavljena, saj je OZS sporočila, tik pred zdajci, žal, da bo posredovala svoje pripombe in predloge na predlagani zakon in da odstopa od zbornične koordinacije.

* * *

Predlagamo, da podamo v predlog zakona popolnoma nov člen, ki bi določal (nomotehnično je mogoče člen seveda dopolniti):

»Davčni zavezanec, ki po določbah ZGD-1 sodi med male oz. mikro podjetja, ima pravico plačevati davek od dohodkov pravnih oseb oz. dohodke iz dejavnosti tudi na način, da mu davčno osnovo določi davčni organ z odločbo.

V kolikor se predpostavke, na katerih temelji odločba iz prejšnjega odstavka spremenijo v davčnem obdobju, za katero velja odločba, mora zavezanec obvestiti organ v roku 30 dni po preteku davčnega obdobja. Davčni organ odloči o novi davčni osnovi, ki velja od datuma izdaje nove odločbe na podlagi vloge zavezanca ali na podlagi ugotovitve iz davčnega nadzora, ki je opravljen po uradni dolžnosti.

Za zavezance iz tega odstavka ne veljajo določbe v zvezi z izdajanjem gotovinskih računov.«

OBRAZLOŽITEV:

Minister za gospodarstvo je obljubil, da bo opravil razmislek o uvedbi pavšala za male davčne zavezance (podobno, kot to velja v Avstriji). Z zgornjim členom bi omogočili FURS-u, da odloča o t.i. pavšalni obdavčitvi, ki v trenutni varianti ne omogoča ugodnosti za vse zavezance (npr. trgovce ipd.), poleg tega, pa bodoča ureditev ne predstavlja nobene ugodnosti tudi za t.i. normirance.

Menimo tudi, da je ključno za državo, da si zagotovi stabilen vir, hkrati pa omogoči zavezancem, da transparentno prikazujejo ves svoj promet, kar pozitivno vpliva tudi na druge javne dajatve.

Ne nazadnje, je potrebno vedeti, da v kolikor se račun ne izda (tudi, če imamo E-povezavo s FURS), tudi davkov v proračun ne more biti.

***

Ministrstvo za finance naj na javnem razpisu izbere razvijalca programa za blagajniško poslovanje z dodano funkcionalnostjo za izmenjavo podatkov z davčnim organom, program pa naj bodo za zavezance za izvajanje postopka potrjevanja računov brezplačni.

Predlog ne izključuje možnosti subvencioniranja nakupa ustrezne elektronske naprave in kritja stroškov dostopa do interneta.

Pristojnemu ministrstvu predlagamo, da zaradi zahtevnega tehničnega procesa, ki naj bi bil ključen za vzpostavitev sistema davčnih blagajn, oblikuje delovno skupino strokovnjakov z IT

področja, ki lahko po našem mnenju pomembna prispeva k boljši, lažji in tudi stroškovno učinkovitejši rešitvi, ter morebiti predlaga dodatne rešitve. Menimo, da je za tehnično izvedbo nujno treba konzultirati GZS - Združenje za informacijsko tehnologijo, ki lahko skupaj z MF in FURS opredeli optimalne rešitve. Prav tako naj k sodelovanju v navedeni skupini Ministrstvo za finance povabi predstavnike ostalih zgoraj navedenih zbornic v tem dopisu. Ključno za izvajanje zakona je namreč učinkovita tehnična podpora.